

Gemeentelijk monument, De Roskam

- Adres: Dorpsstraat 5
- Bouwjaar: oorsprong 17^e eeuw, huidige bouwmassa 1855
- Architect: onbekend
- Bouwstijl: eclectische stijl
- Bouwtype: uitspanning

Opmerking: Aan de achterzijde zijn diverse buiten de bescherming vallende uitbouwen

Omschrijving

Deze uitspanning, waar van oorsprong de reiziger iets nuttigde terwijl hun rytuigen van nieuwe paarden werden voorzien, is tot op heden nog steeds in gebruik als horeca. De Dorpsstraat is gelegen in het oude lint van Nunspeet en ligt op een strategisch punt waar de verbindingsweg vanuit Amersfoort zich van oudsher splitste in doorgaande wegen richting Zwolle en richting Epe.

De huidige verschijningsvorm dateert uit ongeveer 1915-1925. De gevel was oorspronkelijk niet wit gesausd, waardoor het 'spel' van baksteen veel meer opviel. Het pand met lijstgevel telt twee bouwlagen en heeft een nagenoeg vierkante plattegrond. Het pand is geplaatst onder een groot plat dak, met aan de voor- en achterzijde een laag dakschild. Centraal in het dakschild zit een bakstenen dakkapel met tuitgevel, geplaatst onder zadeldak (met kruispannen). De gevelrand is afgedekt met een ezelsrug. De schouders en hals zijn voorzien van een decoratief ornament. Een bakgoot aan de voorzijde met rijk geprofileerd boeiboord, gedragen door een aantal decoratieve klossen, is van architectuurhistorische waarde. Bij zowel de voor- als achtergevel is sprake van een ossenbloedrode, gepleisterde plint.

De voorgevel is symmetrisch van opbouw en telt vijf vensterassen. De opvallend hoge gevelopeningen zijn allen geplaatst onder hanenkammen. De deur is niet oorspronkelijk. De ramen in de uiterste assen hebben kunststenen onderdorpels. De vensters zijn uitgevoerd als schuifraam met vierruits onderdeel en tweerruits bovendeel. Op de verdieping zijn de ramen in opzet identiek aan de exemplaren op de begane grond. Het overgrote deel van het houtwerk (o.a. ramen, deuren en kozijnen) is authentiek.

De gevel wordt afgesloten door een blind fries dat door de decoratieve klossen van de bakgoot wordt opgedeeld in vijf vlakken. Het fries is geplaatst tussen de schouders van de zijgevels.

Voor de gevel op de begane grond is een overkapping, oftewel warande, geplaatst, die tevens als balkon voor de eerste verdieping dient. De goot van dit balkon wordt gedragen door eenvoudige klossen en is voorzien van een geprofileerd boeiboord. De warande is grotendeels authentiek, al bezat deze van oorsprong glazen ruiten.

Tegen de rechter zijgevel is in de tweede helft van de twintigste eeuw een nieuwe facade geplaatst. Hiervan zit de waarde enkel in de indeling van de begane grond en verdieping en in de twee oorspronkelijke vensterpartijen. De achtergevel is gepleisterd. Een aantal volumes die achter zijn bijgebouwd, vallen buiten de bescherming. Op de verdieping zijn vier ramen aanwezig onder een segmentboog met blind boogveld. De vensters hebben naar binnen draaiende Franse ramen met vierruits bovenlicht.

Al met al is De Roskam een kenmerkend voorbeeld van de eclectische stijl die in het begin van de twintigste eeuw veelvuldig werd toegepast.

